

RECENZE

Básnická sbírka: **Pláže Stráže**

„Cestička k domovu, známě se vine. Hezčí je krásnější než všechny jiné. Douška a šalvěje kolem ní voní, nikde se nechodí tak jako po ní. A kdybych ve světě bůhví kam zašel, tu cestu k domovu vždycky bych našel. A kdybych ve světě smutně se míval, na téhle cestičce vždy bych si zpíval“.

- Karel Václav Rais-

Láska k domovu, místu kde se člověk narodil, kde prožil své dětství, kde strávil šťastné chvíle s rodiči, kamarády a přáteli, prostupuje celou básnickou sbírkou. Domov, neboli „Otčina“, jak autor toto místo Stráž pod Ralskem nazývá, je jeho srdci nejbližší. Verše jsou intimní zpovědí, odhalením a vyznáním se doc. Balvína ze vztahu ke svému rodišti. Ve 13 básních se čtenář prostřednictvím veršů setkává s tímto magickým místem, které se nachází v Libereckém kraji v údolí řeky Ploučnice a pod vrchem Ralsko. Okolí malého městečka Stráž pod Ralskem oplývá krásnou a ryzí přírodou.

Blankytně modré jezero inspirovalo autora k napsání první básně s názvem *Pláže Stráže pod Ralskem*. V této části nám také autor objasňuje názvy této vodní plochy, kterými je označována jako „Velký horecký rybník“, „Vodní dílo Stráž pod Ralskem“ nebo „Horka“. Krása jezera učarovala autora natolik, že se s ním setkáváme i v další básni *Plavat ve vlnách z pláže doprostřed jezera*. Úsilí, fyzická námaha doplavat doprostřed jezera, k cíli svého snažení je pro autora stěžejním a označuje tuto situaci za „střed svého dosavadního Všemohíra!“. Otázku středu jako „centra všech ctností a středu mezi krajnostmi“ nám přibližuje prostřednictvím řeckého filozofa Aristotela.

V další básni *Memento mori Stráž pod Ralskem* se autor dostává do samého městečka na území, kde se člověk setkává se smrtí a vzpomínáním, tedy hřbitova obklopeného novou zástavbou. *Tváře Stráže pod Ralskem* je autorovým čtvrtým počinem, ve kterém se vyznává ze situace, že i místo samotné ho poznává. Setkání s přáteli a vzpomínání na společné dětství

a rodný dům, který sloužil v analogii času mnohým účelům a prošel mnohými změnami je pro doc. Balvína srdeční záležitostí.

Báseň *Ralsko ve Stráži pod Ralskem* je uvedena krásnou fotografií vrchu Ralska při západu slunce. V této části se autor velmi vtipným způsobem vyjadřuje ke slovní hříčce, větnému paradoxu „Ralsko leží nad Stráží pod Ralskem“. Klade si zvláštní otázku „Jak může být něco zároveň nad ...i pod...?“ Tento spor řeší filozofickou a logickou cestou a objasněním prostřednictvím svého bývalého žáka s konstatováním, že některé věci tak prostě jsou a člověk s nimi nic nenadělá. V šesté básni *Ještěd ve Stráži* autor vzpomíná na humorné zimní radovánky při lyžování na Ještědu se svým kamarádem a rovněž vyjadřuje svůj údiv nad krásným panoramatem samotné hory Ralsko a Ještědu. V další básni *Zámek Wartenberk* autor v úvodu vyjadřuje jistý smutek nad tím, jak toto místo nyní neutěšeně vypadá, a hovoří o jeho počestném názvu „Vartenberk“. Zmiňuje i účel, ke kterému zámek v různých časových obdobích sloužil, což je i důvodem jeho současného stavu. Povzdech nad dezolátností aktuálního stavu by mohl být vystřídán radostí, pokud by došlo k budoucím opravám.

V osmé básni *Pláž a Stráž* se autor opět vrací k jezeru, ale nyní na jeho okraj na samotnou pláž a k lidem, kteří se pohybují na souši a žijí tu. *Stráž a já* je bytostným spojením autora s místem samotným. Vyznává se zde k zakotvenosti k místu samému a jeho vřelý vztah, množství citu je obsaženo ve verších „Stráž je můj střed“, „Tady jsem bral školu života“, „Radost ze života a štěstí z toho, že jsem tu žil a že žiju, mi dalo toto místo“. Desátá báseň *Stráž a můj rodný dům* je v úvodu charakterizována místem, kde se dům nachází a z úst autora zaznívá i tento příměr „Každý má, anebo aspoň měl by mít rodný dům. Já jej mám. Ve Stráži na pláži. Asi jeden kilometr od hladiny „svého vlastního jezera“. Ale v mém osobním pojetí je pláž celá Stráž. Proto je i můj rodný dům součástí Pláže Stráže ...“. Aktuální stav domu je rovněž vyjádřením určitého smutku, splínu člověka, který toto místo tak miloval a má ho v srdci stále.

Další dvě básně *Stráž a moje maminka* a *Stráž a můj tatínek* jsou autorovou osobní, niternou zpovědí o životě a původu svých rodičů, o jejich nelehkém životě, o jeho výchově a prožití určité části života u prarodičů. Láska autora ke svým rodičům je patrná z každého verše a je i jeho filozofickým zamyšlením nad rodičovskou rolí.

Poslední třináctou básní *Stráž pod Ralskem a my všichni dobří rodáci* uzavírá doc. Balvín svou básnickou sbírku. Tuto báseň dává do analogie s filmovým snímkem „Všichni dobří rodáci“, a to nejenom proto, že se odehrával v Bystrém u Poličky, kam jezdíval za tetou

a strýcem a svými sestřenicemi a ve filmu jezdilo i kolo jeho strýce, ale také proto, že autorovi připomíná podobnou situaci, kdy jeho prarodiče nechtěli a také nevstoupili do JZD a dokázali uhájit své polnosti. V samém konci básně se opět setkáváme s rodným domem, rodným místem a s blízkými. Nelze končit jinak než slovy doc. Balvína „Ale není nad to být rodák a mít své rodné místo v srdci, myslí i v duši...Pro mne je to místo, moje malá Ojčizna, Stráž pod Ralskem. A nikdy tomu nebude jinak...“.

Básnická sbírka je velmi osobní zповědí doc. Balvína, kterou tvořil v rámci určitého životního období, odhalil prostřednictvím mnoha fotografií velký časový úsek ze svého života i své rodiny, které dále obohatil o současné fotografie svého rodného místa a přírody v něm. Nelze si nepovšimnout jeho fotografického umu a dokonalého uměleckého ztvárnění.